

Tanácsi küldöttség utazott Odesszába

A testvérmegyei kapcsolatok keretében Csongrád megyei tanácsi küldöttség utazott Odesszába Szabó Sándornak, a megyei tanács elnökének vezetésével. A delegáció tagjai dr. Négyesi Jánosné, a végrehajtó bizottság

tagja és dr. Csikós Ferenc, Szeged megyei város tanácsának vb-titkára. A küldöttséget vasárnap este Budapesten, a Keleti pályaudvaron Szabó Jánosné, a megyei tanács elnökhelyettese búcsúztatta.

Együttműködés

Az új tudományos eredmények gyorsabb gyakorlati felhasználását segíti két együttműködési szerződés is. Ezt az Akadémia tudósklubjában hétfőn kötötték meg a MEM növényvédelmi és agrokémiai és az MTA természetudományi főosztályának, valamint a MEM növényvédelmi és agrokémiai központjának és az MTA talajtani és agrokémiai kutatóintézetének vezetői.

Közelkép az üzemi demokráciáról

Már harminc perce tartott a tanácskozás. Az utolsó sorban ülők feszengtek a számok hallatán. Néhányan kimentek a teremből, pedig ekkor az előadó már végére ért a felsorolásnak. Majd felemelte a hangját, s elmondott néhány, unalomig ismételt fogalmat. Szólt a termelékenységéről, a munka hatásfokának javításáról, meg az üzem és munkaszervezésről.

Az egyik munkás szívesen elmondta volna, hogy hetek óta csak kínlódik a géppel, műhelyükben az emberek gyakran dohognak az anyagellátás zavarai miatt. De attól tartott, hogy egy ilyen magvas előadás után esetleg megszólják a kicsinyes gondok felemlegetése miatt. Így érezhették mások is, mert a termelési tanácskozás mindössze egyetlen ember szólt hozzá. A fórum megrendezését viszont dokumentálni tudták, ezzel kötelezettségüknek eleget tettek.

Néhány évvel ezelőtt alighanem sok üzemre illett az üzemi demokrácia fórumairól festett ilyen, és ehhez hasonló közelkép. De badarság lenne tagadni, hogy napjainkban nincs egyetlen gyár, intézmény vagy szövetkezet, ahol a munkahelyi fórum vitái az érdektelenségbe fulladnak. Erre utalnak a népi ellenőrök vizsgálatai, akik a közelmúltban országsszerte azt vizsgálták, hogy a munkahelyi demokrácia fórumai mennyiben felelnek meg a felsőszintű határozatok követelményeinek és mennyiben segítik társadalmi és gazdasági tennivalóink megvalósítását. A tapasztalatok összegezése még tart, ám egy-egy megyei vizsgálat megállapításai egyaránt jelzik az üzemi demokrácia intézményének eredményeit és fogyatékoságait.

Példák persze akadnak ilyenek is, meg olyanok is. Az azonban megállapítható, hogy az üzemek és intézmények a felettes szervek irányelvei alapján általában törekedtek az üzemi demokrácia fórumaira tartozó kérdések megfogalmazására, hátszóra megállapítására, és ez már önmagában is előrelépést jelent. Javult a fórumokról készült jegyzőkönyvek, a dokumentáció színvonala is. Adminisztratív nehézségeket nem tájékoztatják arról, milyen kérdésekben várják véleményüket, miben számítanak javaslataikra a műhelymegbeszéléseken és termelési tanácskozásokon. Nem meglepő hát, ha sok véleménnyel,

javaslattal leszünk szegényebbek azért, mert felkészületlenül sokan nem akarnak a kollektív nyilvánosság elé állni.

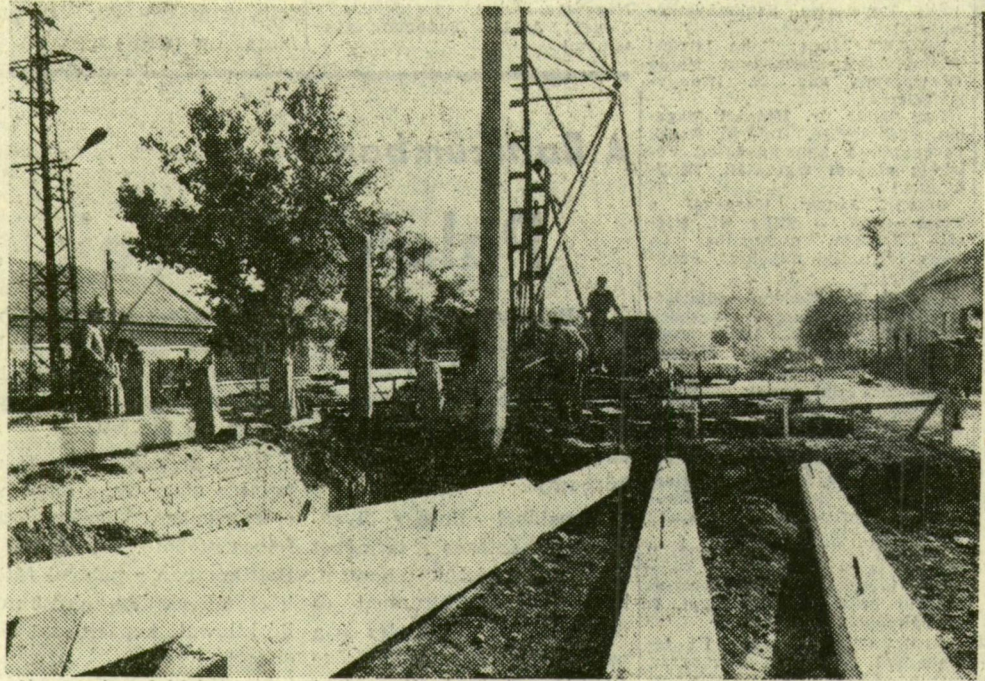
Nem emeli e fórumok rangját, hogy az egyik üzemben megkérdezett munkások egyötöde érzi csupán úgy, hogy felszólalásra odafigyeltek, szavának volt eredménye. Mert még napjainkban is gyakran előfordul, hogy válasza sem méltatják (néhol meg egyenesen okvetetlenkedőnek tartják) az üzem vagy a szövetkezet életét jobbítani szándékozó felszólalókat.

Néhol még erre sem ügyelnek. Mint például abban a vidéki gyáregységben, ahol a vezetők közötti torzalkodások miatt a szükségesnél ritkábban jut idő a munkahelyi demokrácia fórumainak észszehívására. Ha mégis, akkor a vállalat központjából érkező küldöttek olykor gúnyos megjegyzéssel elintéztetnek vélik a válaszadást. A jogos igényekre és a javaslatokra pedig jórészt már nem is figyelnek. Így fordulhatott elő, hogy a gyáregység ötszáz dolgozója évek óta hiába panasolja: a rossz munkakörülmények és az egyetértés hiánya miatt évek óta csak képtelenségű töredékért képes kamatoztatni. Még az öt éves terv feladatainak megfogalmazásakor sem vették figyelembe a gyáregység munkásainak észrevételeit, javaslatait. Nem kétséges, hogy ilyen esetben az egyéni, a csoport- és az osztályszociális érdekek egyaránt csorbát szenvednek.

A követésre érdemes esetek száma pedig olykor lassabban szaporodik a kívánatosnál. De már ilyenekkel is lehet találkozni. Egyre több munkahelyi vezető igényli a beosztottak beleszólását. Mert rájöttek, hogy közös töprengéssel enyhíthetik a meglévő gondokat, elvárhatják a termelőmunka gátjait. És ezekben az üzemekben ki-ki részt vállal a tennivalókból. Az egyik ipari szövetkezetben pedig a tagság „odáig merészkedett”, hogy a rosszul végzett munkára és a vezető magatartására hivatkozva, nem zavarták meg munkahelyi felettesük prémiumát. Talán egyedül a példa, ám az eset mégis bizonyítja, hogy van, ahol komolyan veszik a munkahelyi demokráciát. Rájöttek, hogy a bírálattól nem dől össze a világ, csupán a kollektív ösztökéli jobb teljesítményre vezetőit.

A példák tehát sokfélék. Van, ahol a javaslatok jelentős hányada valóságos válik, másutt meg az észrevételek tizedére sem kapnak választ a felszólalók. Pedig abban a munkahelyi vezetők is egyetértenek, hogy az üzemi demokrácia fórumai nem csupán a tájékoztatásra, a jogok és kötelességek összhangjának érvényesítésére alkalmasak, hanem hatással vannak a munkahelyi közérzetre is. Erről pedig tudjuk, hogy gyakran meghatározza az egyén munkakedvét és jelentős mértékben a munkateljesítményét is.

Császár Nagy László

Somogyi Károlyné felvétele

Látványos munka előkészítésén dolgoznak néhány nap óta Dorozsmán a Hidépitő Vállalat szakmunkásai. A Maty-éri csatorna fölött húzódó régi, keskeny híd helyett újat építenek, tíz méteres vasbeton oszlopok tartják majd, ezeket robbanófejes cölöpözőgéppel segítéssel verik a földbe. Irunk már arról, hogy a Dorozsmai utat négy sávra szélesítik, e miatt szükséges az ültési keskeny híd átépítése

Csepel Rangsorolják a gyártmányokat

A VI. ötéves tervidőszak végére a kellőképpen jövedelmező piacképes, vagyis keresett és jól értékesíthető gyártmányok aránya a jelenlegi 50-ről 62 százalékra nő az ország legnagyobb gépipari vállalatánál, a Csepel Vas- és Fémművekben. Erre vonatkozóan most részletes intézkedési tervet dolgoztak ki.

Battonya első díszpolgárai

A felszabadító szovjet alakulatok parancsnokai kapták az okiratot

Battonya első két díszpolgára a felszabadító szovjet alakulatok két tisztje, Vaszilij Brjuhov altábornagy és Filip Kiva ezredes — a díszpolgári címet vasárnap a nagyközségi tanács ünnepi tanácsülésén adományozták

a Battonyát 37 éve, 1944. szeptember 23-án felszabadító alakulatok parancsnokainak. Az ünnepi tanácsülésen Nagy József tanácselnök mondott beszédet, s átnyújtotta a személyesen is jelen levő Vaszilij Brjuhov altábornagnak a díszpolgárrá fogadó okiratot. A tanácsülés után került sor a Felszabadulási Emlékműkoszorúzására. Koszorút helyezett el Roska István külügyminiszter-helyettes és a budapesti szovjet nagykövetség, valamint a szovjet déli hadseregcsoporthétszáz képviselői.

A 2. ukrán front 53. hadseregének kötelékében harcoló alakulatok az ellenséget üldözve 1944. szeptember 23-án Battonyanál lépték át Magyarországot határát. Vaszilij Brjuhov harcokszázad, Filip Kiva pedig felderítő rohamzászlóalj parancsnokaként vett részt a község felszabadításában. A szovjet alakulatokat 23-án délelőtt Battonya szélénél német repülőgépek érte, ezt követően délután vonultak be Battonyára, s 24-én reggel folytatták a fasiszta csapatok üldözését Csanádpalota —Makó irányában.

Bábolnáról Angolába

Tizenegyezer-hétszáz jérce egyetlen repülőgépen

Tizenegyezer-hétszáz jérce „foglalt helyet” vasárnap azon a repülőgépen, amely szállítmányát, a Bábolnai Mezőgazdasági Kombinát küldeményeként Luandába vitte. A kombinát éveken keresztül világvizonylatban elsőként utaztatott légi úton jérceket, s azóta is hétről hétre több ilyen, 18 hetes Tetra-állatokkal megrakott gép indul Ferihegyről. A kombinát az idén 800 ezer elnevelt jérce-re kötött szer-

ződést. Eddig egy gépnek csak 5500 „utasa” volt. Most a kombinát hat nagy tehergéppel egy hónap alatt teljesíti idei angolai 70 ezer darabos jérce-szerződését.

A távoli országban ennél jóval több bábolnai Tetra-tyúk ad értékesítojásokat, ugyanis a kombinát tavaly megnyerte az Angolai Mezőgazdasági Minisztérium pályázatát, s szinte teljes egészében kielégíti az ország igényeit.

Szennyvíziszapból — szerves trágya

Az országban elsőként Pécsen oldották meg a szennyvíziszap elhelyezésének gondját: a város ipari negyedének határában svájci licenc alapján — 130 millió forintot tanács beruházással — automatizált feldolgozóüzemet építettek, amelyben a szennyvíziszapot talajerőpótló-szerré alakítják át. A gépsorok szerelését befejezték és elkezdődött az üzem próba. A műszaki átadást követően — még az idén —

megkezdődik a folyamatos termelés is.

A centrifugáló rendszerből és granulálóból — szárító- és szemcsézőrézlezből — álló üzembe vezetékben érkezik Pécs összes szennyvíze, amelynek napi másfél ezer köbméter iszaptartalmából harminc tonna szerves trágyát állítanak elő.

Az új szerves trágya a Bikkali Állami Gazdaságban egy-éves növénytermesztési kísérlet keretében vizsgálják majd.

Orvostechnikai konferencia

Immár ötödik alkalommal ad otthont fővárosunk az orvostechnikai iparban érdekelt hazai és külföldi szakemberek tanácskozásának. Az V. orvostechnikai konferencia hétfőn, a MTE SZ színházában nyílt meg, munkájában 280 hazai és csaknem félszáz külföldi orvos, mérnök, kutató vesz részt. A négynapos tanácskozáson 150 előadás hangzik el, részben plenáris üléseken, részben 12 szekcióban. Az ideai tanácskozás napirendjén az egészségügyi helyzet általános problémái, az egészségügyi műszerezettség, eszközellátása szerepel. Néhány szakkérdéssel, mint például a keringési rendszervizsgálattal, a légzési diagnosztizálással, ideg- és izomműködési vizsgálatokkal külön is foglalkoznak a tanácskozás résztvevői.

A hétfői nyitó plenáris ülésen Hutás Imre egészségügyi miniszterhelyettes bevezető előadásában arról szólt, hogy az utóbbi években a hazai egészségügy jelentős mértékben fejlődött.

Az új ötéves tervidőszakban az egészségügyi tárca legfontosabb feladatáknak az alapellátás és a fekvőbeteg-ellátás további javítását szorgalmazza. Célul tűzték ki, hogy olyan helyeken, ahol már megvalósult a korszerű automatizált vizsgálat; az információk feldolgozását értékelését is gépesítik, automatizálják.

A miniszterhelyettes szavaihoz mintegy adalékul szolgált Littyai István ipari miniszterhelyettes beszámolója orvosi műszeriparunk helyzetéről. Emlékeztetett arra, hogy ez az ágazat 60 éve: múltira tekint vissza Magyarországon, de az utóbbi két esztendőben különösen gyors fejlődés indult meg. Az orvosi igényeket céltudatosan összekapcsolták a technikai lehetőségek kihasználásával. Jelenleg évente átlagosan 15 —16 százalékkal nő a magyar orvosi műszeripar exportja is, s mind nagyobb számban vállalkozik iparunk komplett létesítmények szállítására. Így a magyar orvosi műszeripar külföldi értékesítésével a nemzetközi ranglistán a tizedik helyen áll.

Dunai hajózás

Hétfőn Siófokon megkezdődött a dunai hajózási vállalatok igazgatóinak huszonhatodik konferenciája, amelyen nyolc ország: Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Magyarország, az NSZK, Románia és a Szovjetunió delegációja vesz részt. Megfigyelőként jelen van a Duna-bizottság igazgatója, a KGST Bürotransz vezetője, az Interlighter nemzetközi hajózási vállalat vezérigazgatója is.

A hatnapos tanácskozáson megtárgyalják a dunai nemzetközi hajózási gazdasági, műszaki és kereskedelmi kérdéseit.

Kiseb földmozgás Várpalota környékén

Hétfőn 7 óra 11 perckor az MTA budapesti és piszkéstei földrengető-állomásainak szeizmográfjai kisebb dunántúli rengést regisztráltak. Az epicentrum Budapesttől délnyugatra mintegy 80 kilométerre, Várpalota környékére esett. A rengés nagysága Richter-skála szerint 2,9 volt. Épületsérülésről nem érkezett jelentés.

Chilei szolidaritási gyűlés Szegeden

A Hazafias Népfrent őszi szolidaritási rendezvénysorozatában chilei szolidaritási gyűlést rendezett tegnap, hétfőn a népfrent Belvárosi IV/A és IV/B körzeti bizottsága, valamint az MSZMP IV/A és IV/B alapszervezete. Az IKV. kultúrteremben dr.

Anderle Adám, a JATE középkori egyetemes történelmi és Latin-Amerika történelmi tanszékének docense mondott beszédet. A gyűlés utáni baráti beszélgetésen részt vett Octavio Gonsales, a chilei antifasiszta bizottság vezetője.